

GAUTENGSE DEPARTEMENT VAN ONDERWYS

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

AFRIKAANS PRIMÊRE TAAL HG
(Eerste Vraestel: Leesbegrip,
Opsomming, Kommunikatiewe Taal-
gebruik in Konteks en Taalversorging)

 Moontlike Antwoorde Supp 2007

AFDELING A
LEESBEGRIP

VRAAG 1

1.1	Prikkel belangstelling. / Dit maak die leser nuuskierig. / Laat die leser wonder waarvan hier gepraat word.	(1)
1.2	Hulle is nog klein / jonk.	(1)
1.3	“omvattende” (een woord)	(1)
1.4	Die kinders kry seer as gevolg van onfiksheid.	(1)
1.5	Statistieke toon dat 73% van alle beserings aan die begin van ? seisoen opgedoen word.	(1)
1.6	oor / ernstig	(1)
1.7	Om teen mekaar deel te neem. / kompetierend	(1)
1.8	soos voorgegee word / kamtig	(1)
1.9	Hy dink dit hoort nie so nie want hulle het die geriewe.	(2)
1.10		
1.10.1	Wanneer jy iets wat jy kon doen nie meer kan doen nie / afgeleer om dit te doen.	(1)
1.10.2	Hulle bring 27 uur per week voor die TV deur.	(1)
1.11	Die hedendaagse huise waar kinders alles het wat hulle begeer en heeldag net voor die TV deurbring.	(2)
1.12	Kinders is onfiks. Mylpaalontwikkeling is stadiger en laer. Ernstige leesprobleme.	(3)

- 1.13 Hy dink nie dis ? goeie ding nie. Meer klem moet geplaas word op fisieke ontwikkeling wat lei tot fiksheid. (2)
- 1.14
- 1.14.1 "... oordrewe klem ..." (Frase) (1)
- 1.14.2 Die goeie naam/ eer van die skool (1)
- 1.14.3 ? Program wat op ? goeie grondslag berus (1)
- 1.15 Die inhoud is gebaseer op navorsing. (1)
- 1.16 *Rapport*-lesers / ouers met kinders / kinders wat aan sport deelneem (1)
- 1.17 Die mense het ophou lees met die koms van televisie. (1)
- 1.18 "... storie wat tot oud en jonk gesprek het ..." / "... oud en jonk ..." (Frase) (1)
- 1.19 Daar word slegs op haar skryfwerk gefokus. (1)
- 1.20 Baie aktueel. Misdad vier hoogty in Suid-Afrika. (Punt word toegeken vir motivering) (1)
- 1.21 Dis allesbehalwe besig om te daal want op daardie oomblik wat in die spotprent uitgebeeld word, word ? misdad gepleeg. (1)
- 1.22 Die kat wat deur die venster vlug / Die aankondiging op televisie terwyl die misdad gepleeg word. (1)

[30]

AFDELING B
PRÉCIS

VRAAG 2

Werksoeker staan so uit

Maak seker jy staan uit aangesien die onderhoudvoerder baie aansoekers sien. Dra ? kleur wat sukses uitstraal met ? vrolike bykomstigheid daarby. Mans moet ? pak en das dra of ? formele broek en kraaghemp. Meisies moet broekpakke dra wat die indruk skep dat hulle kan beweeg en werk. Algemene voorkoms is belangrik. Hare netjies en grimering nie oordoen nie. Moenie oorweldigende parfums dra nie. Liggaamstaal en selfvertroue is belangrik. Maak oogkontak. Spreek die onderhoudvoerder gepas aan. Wees betyds. (78 woorde)

[10]

Feite:

- 1   **Werksoeker moet uitstaan**
 2   Dra ? kleur wat sukses uitstraal.
 3   Vrolike bykomstigheid
- 4   **Dit moet reg gedoen word**
 5   Mans: pak en das / formele broek en kraaghemp
 6   Meisies : broekpakke
 7   Wys hulle kan beweeg en werk
- 8   **Let op algemene voorkoms**
 9   Hare netjies
 10   Grimering nie oordoene nie
 11   Parfuum nie oorweldigend nie
- 12   **Liggaamstaal en selfvertroue is belangrik**
 13   Vou hande op skoot.
 14   Maak oogkontak.
 15   Spreek onderhoudvoerder gepas aan.
 16   Wees betyds.

[10]

NB By elke "hoofwenk" moet daar ? bygedagte gegee word.

AFDELING C
KOMMUNIKATIEWE TAALGEBRUIK IN KONTEKS

VRAAG 3

3.1	Wo. (punt en hoofletter verpligtend)	(1)
3.2	Hy bedoel dit skertsend / spottend	(1)
3.3	Rusie / onenigheid / tweedrag	(1)
3.4	Sensitiwiteit (spelling)	(1)
3.5	kommas / hakies	(1)
3.6	iets reg beoordeel	(1)
3.7	wetsgeleerde	(1)
3.8	verpligtinge	(1)
3.9	sakeman / sakevrou / sakepersoon	(1)
3.10	Oorlewing (spelling)	(1)
3.11	Om kreef net by jou te hê is nog glad nie ? misdaad nie .	(2)

3.12	voor + skryf	(1)
3.13	wedywer / met mekaar meeding	(1)
3.14	Eenstemmig / almal betrokke stem saam	(1)
3.15	Volgens (die wet) / soos voorgeskryf deur (die wet)	(1)
3.16	Die grootte van my skoene / rok / broek (sin) Die ou grote in die span het op my getrap. (sin)	(2)
3.17		
3.17.1	aan	(1)
3.17.2	teen	(1)
3.18	Die span vier hulle oorwinning.	(1)
3.19	Hy word 70 m van die water op die strand by Salt Rock Beach betrap.	(1)
3.20	Besig vind met iets ongeoorloofs	(1)
3.21	Dit het onveranderd gebly.	(1)
3.22		
3.22.1	ambisieuse (spelling)	(1)
3.22.2	kulturele (spelling)	(1)
3.23		
3.23.1	appèlhowe	(1)
3.23.2	verbiedinge	(1)
3.24	bevinding (nie bevindings nie)	(1)
3.25	chaos / wanorde / ontsteltenis	(1)
3.26	bevestig	(1)
3.27	Die luiperd	(1)
3.28	ta'tjie (spelling)	(1)
3.29		
3.29.1	skreeulelik (een woord)	(1)
3.29.2	koeëlronde (een woord)	(1)
3.30	Mnr. Charl du Plessis sê: “ Ons is na die plaas uitgeroep en die luiperd is as voorkomende maatreël verwyder.”	(3)

3.31	mnr. Van Zyl (nie ? hoofletter nie)	(1)
3.32	berig	(1)
		[40]

AFDELING D
TAALVERSORGING

VRAAG 4

4.1		
4.1.1	vertonings (meervoud)	(1)
4.1.2	skaatsplankry	(1)
4.1.3	toertjie / truuk	(1)
4.2	dolleeg (een woord)	(1)
4.3	relings	(1)
4.4	gaan , altyd	(1)
4.5	Kanadese moederaarde	(1) (1)
4.6	oortref	(1)
4.7	hoër	(1)
4.8	... hegte vriendskappe wat daardeur gevorm word.	(1)
4.9	– soos in die meeste sportsoorte – / kommas / hakies	(1)
4.10	daaruit	(1)
4.11	met – van (moet beide voorsetsels neerskryf)	(1)
4.12	... kort op jul hakke.	(1)
4.13	dowwer	(1)
4.14	Dis nie lank nie ...	(1)
4.15	boemelaar uitdaging vryheid	(3)
		[20]

TOTAAL: 100

AFRIKAANS PRIMÊRE TAAL HG : VRAESTEL 1
VRAAG 2: PRÉCIS / SAMEVATTING / OPSOMMING
TAAL EN STYL

INHOUI		FEITE	UITSTEKEND (Foutloos, vloeiend. Goeie, saamgestelde sinne)	BAIE GOED (Byna foutloos, vloeiend. Goeie, teksgebonde, enkelvoudige sinne)	GOED (Minder vloeiend. Goeie stelsinne. Enkele spel- en taalfoute)	GEMIDDELD (Onvolledige stelsinne met meer spel- en taalfoute. Telegramstyl)	ONDERGEMIDDELD (Onsamehangende sinne met swak sinsbou. Baie spel- en taalfoute)
	RYK	8+	10	9	8	7	6
	BAIE GOED	7	9	8	7	6	5
	GOED	5 – 6	8	7	6	5	4
	GEMIDDELD	4	7	6	5	4	3
	ONDER- GEMIDDELD	2 – 3	6	5	4	3	2
	SKRAAL	0 – 1	5	4	3	2	1

Penaliseer:

- 4 woorde oorskry: -1
- 5 woorde oorskry: -2
- meer as 5 woorde: -3
- getal woorde nie aangedui nie: -1
- gejak oor woorde: -1 (moenie hare kloof nie!)
- meer as 1 paragraaf: merk net eerste paragraaf
- verkeerde teks 0